

BUDVA UNIVERZITET "ADRIATIK" - BAR
Fakultet za saobraćaj, komunikacije i logistiku-Budva

Žrtava Fašizma bb, Tel: 067 616-601; 067 305-645; mail: fsklbudva@gmail.com; www.fskl-cg.me

UNIVERZITET ADRIATIK
FAKULTET ZA SAOBRACAJ, KOMUNIKACIJE I LOGISTIKU
Broj: 135-3/22
Budva, 21.03.2022. god.

ODLUKA

O KORIŠĆENJU SOFTVERA ZA UTVRĐIVANJE PLAGIJATA

Budva, mart 2022. godine

Na osnovu člana 53 Statuta Univerziteta Bar Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku iz Budve, uvažavajući Zakon o akademskom integritetu iz 2019.god., Etički kodeks Fakulteta br. 135-2/22 od 21.03.2022.god. Vijeće Fakulteta, na sjednici održanoj dana 21. marta 2022. godine, donosi

**ODLUKU
O KORIŠĆENJU SOFTVERA ZA UTVRĐIVANJE PLAGIJATA**

I - OPŠTE ODREDBE

1. Predmet

Član 1

Ovom odlukom uređuje se način korišćenja *iThenticate* softvera za utvrđivanje plagijata, definiše evaluaciju primjenjenih metoda na opseg i kategorije publikacija, odnosno dokumenata koji su predmet kontrole, kao i lica na koja se ova odluka odnosi.

2. Cilj

Član 2

Vodeći računa o opštem dobru i očuvanju integriteta akademske zajednice, Fakultet za saobraćaj, komunikacije i logistiku Budva (u daljem tekstu: Fakultet), kao naučno – obrazovna ustanova, sprovodi na komercijalnoj bazi redovne provjere originalnosti završnih radova, publikacija koje izdaje u okviru svoje djelatnosti.

Osnovni cilj sprovođenja ovih provjera je sprečavanje akademskog plagijarizma u naučnim i stručnim radovima. Cilj je utvrditi da li je i u kojoj mjeri publikacija, odnosno autorsko djelo originalan rad i kolikosu poštovana pravila citiranja, navođenja izvora.

3. Vrsta plagijata

Član 3

Plagijarizam je preuzimanje tuđeg autorskog djela ili dijela tog autorskog djela, tuđih bitnih naučnih saznanja ili njihovih djelova, hipoteza, teorija, metoda, podataka do kojih se došlo naučnim istraživanjem bez označavanja autora, ili sprovođenje druge slične radnje prikazujući ih kao autentično svoje djelo, u cilju pribavljanja lične koristi.

Član 4

Vrste plagijata, u smislu ove odluke su:

- direktni plagijarizam,
- autoplajgijarizam,
- parafrasiranje bez reference i

Direktni plagijarizam (plagijat) je prepisivanje dijela teksta ili cijelokupnog teksta, metode, ideje, algoritma, slike, grafikona od drugog autora, bez navodnika i citata u procentu koji je posebnim aktom ustanove propisan kao onaj zbog koga se pokreće postupak provjere pred Etičkim odborom. Autoplajgijarizam je prepisivanje sopstvenog teksta u djelovima ili u cijelosti bez navođenja originalnog izvora i predstavljanja istog kao potpuno novog djela. Parafraziranje bez reference je preuzimanje ukupnog smisla ili pojedinih ideja tuđeg teksta bez navođenja izvora. Citiranje iz nepostojećih ili netačnih izvora je navođenje reference u cilju potvrđivanja svoje teze, koje ne postoje i nisu dostupne.

Član 5

Drugi oblici kršenja akademskog integriteta

Drugi oblici kršenja akademskog integriteta su: fabrikovanje u naučnom istraživanju, falsifikovanje u naučnom istraživanju, poklonjeno autorstvo i citiranje izvan konteksta. Fabrikovanje u naučnom istraživanju je izmišljanje podataka i rezultata naučnog istraživanja i njihovo objavlјivanje. Falsifikovanje u naučnom istraživanju je mijenjanje i prepravljanje podataka i rezultata naučnog istraživanja i njihovo publikovanje. Poklonjeno autorstvo podrazumijeva kupovinu radova (seminarskih, master, doktorskih i naučnih radova i drugih djela literature), pisanje radova u ime drugog i za njegov račun u cijelosti ili samo u dijelu. Citiranje izvan konteksta je prepisivanje ili parafraziranje teksta uz navođenje autora, ali u drugom kontekstu.

Član 6

Ova odluka primjenjuje se na:

1. akademsko osoblje i lica sa naučnim i istraživačkim zvanjima, kao i na zaposlene na Fakultetu;
2. studente Fakulteta.

Član 7

Ova odluka može se primjenjivati na sljedeće publikacije, odnosno autorska djela:

1. publikacije koje izdaje Fakultet van i u okviru izdavačke djelatnosti;
2. doktorske disertacije koje se realizuju na Fakultetu;
3. master/magistarske radove koji se realizuju na Fakultetu,
4. završne radove koji se realizuju na Fakultetu;
5. ostala dokumenta po potrebi.

II – NAČIN I POSTUPAK PROVJERE

1. Metode

Član 8

U postupku provjere primjenjuje se automatizovana provjera autorskih radova, dostavljenih u elektronskom obliku, korišćenjem licenciranog softvera za detekciju plagijata *iThenticate*.

2. Evaluacija rezultata primjene metode

Član 9

Provjere isključuju:

1. citate pod navodnicima;
2. bibliografije;
3. fraze;
4. podudaranje do 10% riječi;
5. sličnost manju od 5%;
6. opšte prihvaćene pojmove i koncepte (npr. pojmovi iz standardne udžbeničke literature).

Rezultat primjene metode za provjeru plagijata je pozitivan ako postoje elementi koji se mogu tumačiti kao plagijat.

Indikatori pozitivnog rezultata su:

- Za doktorske disertacije i magistarske/master radove:
 - o ako postoji više od 25% sličnosti između doktorske disertacije i magistarskog/master rada kandidata i autorskih radova drugih autora, a nisu navedeni kao izvori;
 - o ako kandidat ne navodi jasno djelove sopstvenih naučnih radova u doktorskoj disertaciji i magistarskom/master radu;
 - o postoji bilo koji dio teksta koji je direktno preuzet ode drugih autora bez navodnika i originalnog izvora;
 - o ako je preuzet bilo koji segment metode, ideje i slično koji je preuzet, a da nije citirano originalno djelo u kome su metode, ideja i drugi uvršteni.

Ne obuhvata: Prihvatljivo je da doktoranti /magistranti uvrste djelove sopstvenih naučnih radopva i master teza uz obavezu naovđenja izvora.

Ne obuhvata: Postoje djelovi naučnih radova koji često pokazuju veliku sličnost. Ovo se ne treba smatrati plagijatom, Važno je navesti autore koji su razvili datu metodologiju.

- Za publikacije:
 - o ako postoji bilo koji dio teksta koji je direktno preuzet od drugih autora bez navodnika i originalnog izvora;
 - o ako postoji bilo koji segment metode, ideje i slično preuzet, a da nije citirano djelo u kome su metode, ideja uvršteni.
 - o ako postoji više od 25% sličnosti sa nekim autorskim djelom, a da izvor nije citiran.

Navedene procentualne vrijednosti u skladu sa ovim članom procjenjuje softver za detekciju plagijata *iThenticate*.

3. Nadležna tijela za evaluaciju

Član 10

Evaluacija autorskih radova korišćenjem metoda definisanih članom 8 ove odluke, vrši nadležno stručno tijelo na Fakultetu, a superviziju, po zahtjevu, radi Etički odbor i to:

- Postupak pokreće i sprovodi Vijeće, kojem se dostavlja elektronski oblik rada, za koji se vrši provjera. Uz rad dostavljaju se i naučni radovi kandidata na kojima je zasnovana teza rada. Za publikacije se dostavlja elektronski oblik naučnog rada (ukoliko postoje).
- Postupak u slučaju konstatovanog kršenja akademskog integriteta sprovodi na zahtjev Vijeća Etički odbor Fakulteta.

4. Postupak provjere

Član 11

Postupak evaluacije autorskih radova iz člana 9 ove odluke reguliše se Etičkim kodeksom Fakulteta, saglasno Zakonu o akademском integritetu.

Vijeće/Etički odbor/ad hoc komisija može zatražiti i mišljenja od drugih stručnih lica ili tijela iz odgovarajuće naučne oblasti.

III - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 12

Ova odluka primjenjuje se na postupke sticanja diplome određenog nivoa studija na Fakultetu, kao i na postupke objavljivanja publikacija u okviru izdavačke djelatnosti Fakulteta, uključujući i postupke započete prije stupanja na snagu ove odluke u kojima nije donijeta konačna odluka.

Član 13

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Fakulteta.

